TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2004 m. rugsėjo 14 d.*

Byloje C-19/03

dėl *Landgericht München I* (Vokietija) 2002 m. gruodžio 17 d. sprendimu, įregistruotu Teisingumo Teisme 2003 m. sausio 20 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Verbraucher-Zentrale Hamburg eV

prieš

O2 (Germany) GmbH & Co. OHG

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijos pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans, C. Gulmann, J. N. Cunha Rodrigues, A. Rosas ir J.-P. Puissochet, teisėjai R. Schintgen, F. Macken, N. Colneric ir S. von Bahr,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas: M. Poiares Maduro,
sekretorė: M. Múgica Azarmendi, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. sausio 13 d. posėdžiui,

atsižvelgęs į pastabas, pateiktas:

— *O2 (Germany) GmbH & Co. OHG*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* P. Neuwald,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos U. Wölker ir P. Aalto,

išklausęs 2004 m. kovo 25 d. posėdyje pateiktą generalinio advokato išvadą,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra susijęs su 1997 m. birželio 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1103/97 dėl tam tikrų nuostatų, susijusių su euro įvedimu (OL L 162, p. 1), 5 straipsnio išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant bylą tarp *Verbraucher-Zentrale Hamburg eV* (toliau – *Verbraucher-Zentrale*) ir *O2 (Germany) GmbH & Co. OHG* (toliau — *O2*) dėl sąlygų, kuriomis pastaroji perskaičiavo į eurus ir suapvalino telefoninių pokalbių minutės kainą, nurodytą jos sutartyse ir iki tol išreikštą Vokietijos markėmis.

Bendrijos teisė

3 Pagal Reglamento Nr. 1103/97 3 straipsnį

„Euro įvedimas nepakeičia teisės priemonių arba jose nurodytos veiklos vykdymo ar nevykdymo sąlygų ir nesuteikia šalims teisės vienašališkai pakeisti arba nutraukti tokių priemonių galiojimą. Ši nuostata gali būti keičiama šalių tarpusavio susitarimu".

4 To paties Reglamento 4 straipsnyje nurodyta:

„1. Perskaičiavimo kursai patvirtinami vieną eurą išreiškiant dalyvaujančių valstybių narių kiekviena nacionaline valiuta. Patvirtintus perskaičiavimo kursus turi sudaryti šeši reikšminiai skaitmenys.

2. Perskaičiavimo kursai negali būti apvalinami ar trumpinami atliekant perskaičiavimus.

3. Perskaičiavimo kursai naudojami perskaičiuoti euro ir nacionalinių valiutų vienetus abiem kryptimis. Iš perskaičiavimo kursų gauti atvirkštiniai kursai nenaudojami.

4. Pinigų sumos, kurias reikia perskaičiuoti iš vienos nacionalinės valiutos vieneto į kitą, visų pirma perskaičiuojamos į pinigų sumą eurais, gautas rezultatas gali būti suapvalintas mažiausiai iki trijų skaitmenų po kablelio. Toliau ši suma perskaičiuojama į kitos nacionalinės valiutos vienetą. Alternatyvius apskaičiavimo metodus galima naudoti tik tada, jeigu jie duoda tokį pat rezultatą".

5 Reglamento 5 straipsnyje numatyta:

„Jeigu mokėtinų arba apskaičiuojamų pinigų sumų apvalinimas yra atliekamas po jų perskaičiavimo į eurą, kaip nurodyta 4 straipsnyje, tada jos apvalinamos iki cento. Mokėtinos arba apskaičiuojamos pinigų sumos, kurios perskaičiuojamos į nacionalinės valiutos vienetą, apvalinamos iki piniginio vieneto smulkesnės dalies arba, jeigu tokios dalies nėra, iki piniginio vieneto, arba pagal nacionalinius įstatymus ir tvarką – iki nacionalinės valiutos piniginio vieneto kartotinio arba piniginio vieneto smulkesnės dalies trupmenos. Jei taikant perskaičiavimo kursą rezultatas sudaro lygiai pusę, tada suma yra suapvalinama iki kito sveiko skaičiaus".

6 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo (OL L 139, p. 1) 14 straipsnyje nurodyta:

„Jeigu pereinamojo laikotarpio pabaigoje egzistuojančiose teisės priemonėse yra daromos nuorodos į nacionalinės valiutos vienetus, tokios nuorodos interpretuojamos kaip nuorodos į eurus pagal atitinkamus perskaičiavimo kursus. Taikomos apvalinimo taisyklės yra nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1103/97".

7 Pagal Reglamento Nr. 974/98 13 straipsnį 14 straipsnis taikomas „pereinamajam laikotarpiui pasibaigus", kuris pagal šio reglamento 1 straipsnį yra apibrėžtas kaip „laikotarpis, kuris prasideda 1999 m. sausio 1 d. ir baigiasi 2001 m. gruodžio 31 d."

8 Pagal 1998 m. gruodžio 31 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 2866/98 dėl euro ir eurą įvedančių valstybių narių valiutų perskaičiavimo kursų (OL L 359, p. 1) 1 straipsnį neatšaukiamai fiksuotas euro ir Vokietijos markės perskaičiavimo kursas yra 1 euras – 1,95583 markės.

Pagrindinė byla ir prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateikti klausimai

9 *O2*, iki 2002 m. balandžio mėn. buvusi *VIAG Interkom GmbH & Co.*, yra įsteigta Miunchene (Vokietija). Ji valdo mobiliųjų telefonų tinklą. Jos sutartyse dėl mobiliojo ryšio numatyta, kad jos tarifai yra grindžiami minutės kaina, kuri priklauso nuo kliento pasirinkto tarifinio pasiūlymo, ir kad telefoninio pokalbio laikas, už kurį yra išrašoma sąskaita, yra apskaičiuojamas dešimties sekundžių intervalais.

10 Prieš įvedant eurą, įvairių *O2* tarifinių pasiūlymų minutės kaina buvo nustatyta *DEM* su dviem skaitmenimis po kablelio, pavyzdžiui, 0,05 *DEM* už vieną iš tarifų (tarifas *Genion Home* taikomas skambučiams po 21 valandos į fiksuotą ryšį). Intervalo kaina šiuo tarifu buvo 0,00833 *DEM*, o dešimties minučių skambučio kaina – 0,5 *DEM*.

11 2001 m. vasarą *O2* perskaičiavo savo sutartyse nustatytas sumas *DEM* į eurus. Taikant Reglamento Nr. 2866/98 1 straipsnyje įtvirtintą perskaičiavimo kursą 1,95583 *DEM* už 1 eurą, minutės kaina pagal minėtą tarifą, kuri, atsižvelgiant tik į penkis pirmuosius skaitmenis po kablelio, nustatyta 0,02556 euro, buvo suapvalinta iki arčiausio euro cento, t. y. didesnio euro cento ir todėl atitiko 0,03 euro.

12 Pripažinusi, kad dėl perskaičiavimo kurso ir apvalinimo buvo padidinta skambučių pagal šį tarifą kaina, nes už dešimties minučių pokalbį buvo nustatyta 0,3 euro, arba 0,59 *DEM* kaina vietoj ankstesnės 0,5 *DEM* kainos, *Verbraucher-Zentrale* (vartotojų apsaugos įstatymų pažeidimus įgaliota tirti institucija) nusprendė, kad *O2* pažeidė Reglamentuose Nr. 1103/97 ir Nr. 2866/98 įtvirtintus sutarčių tęstinumo ir didžiausio perskaičiavimo tikslumo principus.

13 2002 m. vasario 20 d. ji pareiškė ieškinį *Landgericht* šiam teismui tvirtindama, kad *O2* sutartyse numatyta minutės kaina nėra mokėtina arba apskaičiuojama suma Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio atžvilgiu. Jos manymu, ši kaina yra tik tarpinė suma, kuri neturi būti apvalinama. Dėl šios kainos perskaičiavimo ir apvalinimo vartotojams atsirado nepalankių padarinių, nors Reglamento Nr. 1103/97 tikslas yra apsaugoti būtent juos.

14 *O2* teigė atvirkščiai, kad minutės kaina yra svarbiausias mobiliojo ryšio operatorių kainų palyginimo veiksnys, ir kaip ir kiekviena kaina yra vartotojo mokėtina ir apskaičiuojama suma Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio atžvilgiu. Minutės kainos, sudarytos iš daugiau skaitmenų po kablelio, nustatymas prieštarauja nacionalinės teisės akte dėl kainų nurodymo įtvirtintiems kainų aiškumo ir tikslumo principams. Be to, *O2* nurodė, kad skambučių pagal kitą tarifą nei *Verbraucher-Zentrale* minėtas pavyzdys minutės kainos buvo sumažintos dėl perskaičiavimo ir apvalinimo operacijų ir dėl to *O2* klientai apskritai nenukentėjo nuo sąlygų, kuriomis buvo įvykdytas šios įmonės perėjimas prie euro.

15 *Landgericht* padarė išvadą, kad vartotojų apsauga yra Reglamento Nr. 1103/97 siekiamas tikslas. Jis tvirtino, kad nacionalinės teisės aktas dėl kainų nurodymo visiškai neįpareigoja *O2* perskaičiuoti savo minutės kainos į eurus bei jas apvalinti ir kad kainų nurodymas markėmis gali atitikti nacionalinės teisės akto reikalavimus. Jis pabrėžė, kad Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnis būtų pažeistas tik tada, jeigu šios nuostatos atžvilgiu sutartyse nustatytos minutės kainos nebūtų mokėtinos arba nebūtų apskaičiuojamos sumos ir jei iš šio reglamento būtų matyti, kad kitos nei mokėtinos ar apskaičiuojamos sumos negali būti suapvalintos.

16 Pirmiausia *Landgericht,* remdamasis Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio formuluote, nusprendė, kad minutės kaina yra tik skaičiavimo pagrindas, ir todėl nėra kliento sumokėta ar *O2* apskaičiuota suma. Jis nusprendė, kad šia perskaičiavimo ir apvalinimo operacija *O2* neįvykdė savo sutartinio įsipareigojimo teikti telefonines paslaugas nustatyta minutės kaina, nors Reglamento Nr. 1103/97 3 straipsnyje numatyta, kad euro įvedimas ir su tuo susiję būtini perskaičiavimai negali pateisinti teisinių įsipareigojimų nevykdymo. Tačiau jis pažymėjo, jog minutės kaina vartotojams yra iš esmės svarbiausias palyginimo kriterijus ir kad nedera matant perėjimo prie euro perspektyvą tęsti šios kainos nurodymą nacionaline valiuta arba su neribotu skaitmenų skaičiumi po kablelio.

17 Manydamas, kad atsirado prieštaravimas tarp Reglamento Nr. 1103/97 žodinio ir teleologinio aiškinimo, *Landgericht München* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos klausimus:

„1) Ar Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmasis sakinys turi būti aiškinamas taip, kad privatinės teisės sutartinių santykių srityje tik galutinė sąskaitos suma arba nurodyta sąskaitoje individuali suma gali ir turi būti suapvalintos, ar taip pat sutartyje nustatyta vieneto kaina (tarifas) (šiuo atveju — minutės kaina) yra mokėtina arba apskaičiuojama suma šios nuostatos atžvilgiu? Ar nustatant, ar tarifas yra mokėtina ir apskaičiuojama suma Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio atžvilgiu svarbiausia yra tai, kad šis tarifas būtų paremtas vieneto, kuris yra pagrindas apskaičiuoti galutinę sąskaitos sumą (šiuo atveju – 10 sekundžių intervalas), tam tikru kartotiniu (šiuo atveju – šešiais), ar kad pats tarifas būtų vartotojui svarbiausias kriterijus?

2) Ar Reglamentas Nr. 1103/97 (būtent 5 straipsnis) turi būti aiškinamas taip, kad jame yra įtvirtinta išsami taisyklė, pagal kurią kitos negu mokėtinos ir apskaičiuojamos sumos (jei jos yra) negali būti suapvalintos 5 straipsnyje nustatytu būdu, t. y. ar jos turi būti ir toliau nurodomos buvusia nacionaline valiuta, ar reikia tiksliai nurodyti perskaičiavimo rezultatą?"

Dėl pirmo klausimo

18 Pirmu klausimu prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas iš esmės klausia, ar toks tarifas kaip minutės kaina, kurią *O2* nurodo klientams išrašytoje sąskaitoje už telefoninius pokalbius, yra mokėtina arba apskaičiuojama pinigų suma

Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmojo sakinio atžvilgiu, ar tokia suma gali būti tik faktiškai vartotojui išrašytoje sąskaitoje nurodyta galutinė suma.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

19 *O2* teigia, kad teisingai taikė Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmajame sakinyje įtvirtintą apvalinimo taisyklę ir kad iš esmės jos klientai dėl šio sprendimo nenukentėjo, nes perėjimas prie euro, atsižvelgiant į jos taikomas skirtingas minutės kainas, pasireiškė ir tarifų padidinimu, ir jų sumažinimu.

20 *O2* mano, kad pagrindinė byla yra susijusi tik su galimybe perskaičiuoti minutės kainas į eurus ir jas apvalinti, o ne su šių kainų apvalinimo metodais jas perskaičiavus. Taigi svarbiausia yra tik Reglamento Nr. 1103/97 4 straipsnio, susijusio su perskaičiavimo ir apvalinimo galimybėmis, aiškinimas, nes šio reglamento 5 straipsnio pirmajame sakinyje yra nustatyti tik pinigų sumų apvalinimo metodai.

21 *O2* tvirtina, kad nepažeidė Reglamento Nr. 1103/97 4 straipsnio 2 ir 3 dalių. Vykdydama perskaičiavimo operacijas, ji neapvalino ir netrumpino perskaičiavimo kurso, taip pat taikė Vokietijos markės perskaičiavimo į eurą nustatytą kursą. To paties Reglamento 4 straipsnio 4 dalis šiuo atveju neturi būti taikoma, nes jokia pinigų suma nebuvo perskaičiuota iš vienos nacionalinės valiutos į kitą.

22 Nei šie straipsniai, nei jokia kita Bendrijos teisės nuostata neriboja Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmajame sakinyje nustatytos apvalinimo taisyklės taikymo visai vartotojo sąskaitoje faktiškai išrašytai sumai. Apskritai šio reglamento 4 straipsnyje nėra jokios taisyklės, draudžiančios perskaičiuoti ir apvalinti tokią sumą, kaip antai minutės kaina, kuri yra svarbiausia su vartotoju susitarta suma kaip atsiskaitymo už skambučius vienetas. Beje, Komisija pripažino, kad abu perskaičiavimo metodai: pirmasis, kai perskaičiuojama kiekviena iš tarpinių sumų, ir antrasis, kai perskaičiuojama tik galutinė suma, neprieštarauja Reglamentuose dėl euro nustatytoms apvalinimo taisyklėms.

23 Galiausiai *O2* tvirtina, kad minutės kaina yra su vartotoju sutarta mokėtina pinigų suma ir todėl iš esmės atitinka „mokėtiną pinigų sumą", kuriai yra taikoma apvalinimo taisyklė Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmojo sakinio atžvilgiu. Bet kuriuo atveju ši kaina, kurios pagrindu yra išrašoma sąskaita už skambučius, turi būti nagrinėjama kaip „apskaičiuojama pinigų suma" tos pačios nuostatos atžvilgiu. Prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateikto klausimo nagrinėjimui neturi reikšmės, ar apskaičiuojant galutinę sąskaitos sumą toks tarifas kaip minutės kaina remiasi tam tikru vieneto kartotiniu, ar jis pats yra lemiama nuoroda vartotojo požiūriu.

24 Komisija mano, kad Reglamentas Nr. 1103/97 nepateikia „mokėtinų ar apskaičiuojamų" pinigų sumų apibrėžimo. Iš šio teisės akto vienuoliktosios konstatuojamosios dalies, pagal kurią euro įvedimas „reikalauja" apvalinti pinigų sumas, matyti, kad apvalinimo taisyklės turi nustatyti tik būtiniausius perėjimo prie euro reikalavimus.

25 Kadangi smulkiausia euro sudedamoji dalis yra centas, visos sumos, kurias dėl praktinių priežasčių draudžiama sumažinti padalijant šią smulkiausią sudedamąją dalį, turi būti laikomos mokėtinomis ar apskaičiuojamomis, ir todėl turi būti apvalinamos iki arčiausio cento. Taip būtų, pavyzdžiui, piniginių įsiskolinimų ar sąskaitos išrašuose arba balansuose nurodytų sumų atveju.

26 Atvirkščiai, suma, skirta tik apskaičiuoti tokias sumas, pavyzdžiui, pagrindinėje byloje nagrinėjama minutės kaina, kurios atžvilgiu didesnis tikslumo lygis nesukeltų praktinių problemų, turi būti laikoma tarpine suma, kurios nereikia apvalinti pagal Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnyje nustatytas sąlygas. Tai, kad minutės kaina vartotojui yra svarbiausias palyginimo kriterijus, neturi šiai analizei reikšmės. Be to, kai kurie operatoriai, *O2* konkurentai, apvalino jų perskaičiuotas į eurus minutės kainas iki ketvirto skaitmens, o ne iki arčiausio cento.

27 Taigi Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmasis sakinys turi būti aiškinamas taip, kad jis nereglamentuoja tokių sumų, kaip *O2* sutartyse numatytos minutės kainos.

Teisingumo Teismo atsakymas

28 Reglamentas Nr. 1103/97 nepateikia jokio 5 straipsnio pirmajame sakinyje esančios sąvokos „mokėtinos ar apskaičiuojamos pinigų sumos“ apibrėžimo.

29 Nors šios nuostatos formuluotė aiškiai numato, kad ši sąvoka apima, pirma, sumas, kurias vartotojas turi sumokėti, t. y. visas pinigines skolas, antra, apskaitos dokumentuose arba sąskaitų išrašuose įrašytas sumas, ji aiškiai nenurodo, ar ši sąvoka taip pat apima tokias pinigų sumas, kaip *O2* taikomas minutės kainas, kurios yra vartotojo mokėtinos kainos skaičiavimo pagrindas.

30 Kadangi Reglamento Nr. 1103/97 formuluotėje nėra kitos nuorodos, reikia remtis jo tikslais.

31 Iš visų jo pagrindų ir nuostatų matyti, kad šiuo Reglamentu siekiama užtikrinti, jog perėjimas prie bendros valiutos būtų vykdomas nedarant įtakos piliečių ir įmonių prisiimtiems įsipareigojimams. Šiomis aplinkybėmis jo ketvirtojoje konstatuojamojoje dalyje išdėstyta, kad „<...> toks teisinis aiškumas ankstyvuoju etapu padės sudaryti geras pasirengimo sąlygas piliečiams ir firmoms". Pagal septintąją konstatuojamąją dalį „<...> pagal visuotinai pripažįstamą teisės principą naujos valiutos įvedimas negali turėti įtakos sutarčių bei kitų teisės priemonių tęstinumui". Toje pačioje konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kad Reglamento Nr. 1103/97 nuostatų, susijusių su sutarčių tęstinumu, tikslas yra „užtikrinti teisinį aiškumą ir skaidrumą ekonomikos subjektams, ypač vartotojams <...>". Reglamento Nr. 1103/97 3 straipsnio pirmajame sakinyje numatyta, kad „euro įvedimas nepakeičia teisės priemonių arba juose nurodytos veiklos vykdymo ar nevykdymo sąlygų ir nesuteikia šalims teisės vienašališkai pakeisti arba nutraukti tokių priemonių galiojimą".

32 Nustatant taisykles, susijusias su perskaičiavimo operacijomis, siekiama, kad perėjimas prie euro būtų neutralus. Iš tiesų, didžiausio įmanomo šių operacijų neutralumo piliečių ir įmonių atžvilgiu paieška pagal šio Reglamento dvyliktąją konstatuojamąją dalį reiškia, kad turi būti pasiektas „didesnis perskaičiavimo operacijų tikslumas". Taigi Reglamento Nr. 1103/97 4 straipsnio 1 dalyje yra numatyta, kad perskaičiavimo kursus „sudaro šeši reikšminiai skaitmenys". To paties straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad „perskaičiavimo kursai negali būti apvalinami ar trumpinami atliekant perskaičiavimus", o jo 3 dalyje – kad „iš perskaičiavimo kursų gauti atvirkštiniai kursai nenaudojami", tuo pagal Reglamento Nr. 1103/97 dešimtą konstatuojamąją dalį yra siekiama išvengti „gana netikslaus rezultato, ypač tuo atveju, jeigu perskaičiuojamos didelės sumos".

33 To paties perėjimo prie euro neutralumo tikslu Reglamento Nr. 1103/97 vienuoliktojoje konstatuojamojoje dalyje numatyta, kad pinigų sumų apvalinimo taisyklės „neturi jokios įtakos apvalinimui, susitarimams ar nacionalinėms nuostatoms, užtikrinančioms tikslesnius tarpinius apskaičiavimus".

34 Iš Reglamento Nr. 1103/97 tikslų ir ypač iš jo vienuoliktojoje konstatuojamojoje dalyje esančios nuorodos į nacionalines pinigų sumų apvalinimo taisykles matyti, kad šis Reglamentas nustato tik būtiniausias taisykles, susijusias su tam tikrų sumų apvalinimais ir suteikia nacionalinės valdžios institucijoms teisę išlaikyti arba priimti taisykles, kurios leistų geriau įgyvendinti perėjimo prie vienos valiutos neutralumo tikslą. Pati vienuoliktosios konstatuojamosios dalies formuluotė rodo, kad Reglamente Nr. 1103/97 įtvirtintais pinigų sumų apvalinimo metodais nesiekiama išsamiai reglamentuoti tarpinių šių sumų apskaičiavimų.

35 Jei būtų aiškinama, kad Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmasis sakinys apima visas pinigų sumas, taip pat nemokėtinas ir neįrašytas į sąskaitas, jis įpareigotų nepažeisti apvalinimo taisyklės, kuri ne visais atvejais atitiktų euro įvedimo neutralumo tikslo reikalaujamą tikslumo lygį ir dėl to galėtų pažeisti tikslesnes nacionaliniu lygmeniu nustatytas taisykles.

36 Taigi Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmasis sakinys neturi būti aiškinamas išplėstai. Komisija teisingai nurodo, kad jis gali būti taikomas tik šio sprendimo 29 punkte minėtoms pinigų sumoms, kurių atžvilgiu praktinės – komercinės, apskaitos ar finansinės – priežastys ne tik pateisina, bet ir įpareigoja suapvalinti iki arčiausio cento.

37 Kadangi smulkiausia piniginė euro sudedamoji dalis yra centas, vartotojo faktiškai mokama suma, kai jis ją moka grynais, iš esmės gali būti apskaičiuota tik iki centų. Be to, kadangi sąskaitos yra išrašomos apvalinant iki arčiausio cento, šias sąskaitas atitinkantys apskaitos dokumentai ir sąskaitų išrašai turi būti pateikiami tokiu pačiu tikslumu.

38 Akivaizdu, kad tokių elektroninio mokėjimo priemonių kaip kortelės ar banko pavedimai tobulinimas gali suteikti galimybę pasiekti didesnį nei ši sudedamoji dalis tikslumo lygį. Tačiau akivaizdžios praktinės priežastys neleidžia, kad piliečiams ir įmonėms būtų nustatyti tokie reikalavimai, kurie bet kuriuo atveju negali būti įgyvendinti mokant grynais.

39 Taigi Bendrijos teisės aktų leidėjas, žinodamas apie neišvengiamus su pinigų sumų apvalinimu iki arčiausio cento susijusius netikslumus, tiktai numatė, kad ši tvarka turi būti taikoma mokėtinoms arba apskaičiuojamoms pinigų sumoms ir Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio paskutiniame sakinyje nurodė, kad „jei taikant perskaičiavimo kursą rezultatas sudaro lygiai pusę, tada suma yra suapvalinama iki kito sveiko skaičiaus".

40 Jokia praktinė priežastis neįpareigoja visais atvejais apvalinti tokio tarifo, pavyzdžiui, pagrindinėje byloje nagrinėjamos minutės kainos, sumą iki dviejų skaitmenų po kablelio. Tarifas už prekių ir paslaugų vienetus iš esmės gali būti nurodytas aukštesniu tikslumo lygiu, tą rodo daugelio operatorių veiksmai. Iš esmės tokia suma nėra faktiškai nurodyta vartotojui išrašytoje sąskaitoje ir jo mokama, ji kaip tokia nėra įrašyta nei į jokį apskaitos dokumentą, nei į sąskaitos išrašą. Šiomis sąlygomis ji nėra mokėtina ar apskaičiuojama pinigų suma Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmojo sakinio atžvilgiu. Taigi bet kuriuo atveju ji neturi būti apvalinama iki arčiausio cento.

41 Tai, kad šis tarifas yra svarbiausias vartotojui siūlomų prekių ar paslaugų kainos elementas, neturi įtakos šiai išvadai. Iš tiesų tarifo nurodymas tikslumo lygiu iki šimtųjų dalių nebūtinai yra geriausias būdas užtikrinti visišką vartotojo informavimą.

42 Aplinkybė, kad šis tarifas remiasi vieneto, kurio pagrindu (šiuo atveju – 10 sekundžių intervalas) apskaičiuojama galutinė sąskaitos suma, tam tikru kartotiniu (šiuo atveju – šešiais) taip pat neturi įtakos atsakymui į pateiktą klausimą. Kadangi šis tarifas nėra vartotojo faktiškai mokama suma, jis nėra mokėtina arba apskaičiuojama pinigų suma Reglamento Nr. 1103/97 atžvilgiu, nesvarbu, kokia jo struktūra ar apskaičiavimo būdas.

43 Taigi į pirmąjį prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad toks tarifas kaip pagrindinėje byloje nagrinėjama minutės kaina nėra mokėtina ar apskaičiuojama pinigų suma Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmojo sakinio atžvilgiu ir dėl to visais atvejais neturi būti apvalinama iki arčiausio cento. Tai, kad šis tarifas remiasi vieneto, kurio pagrindu apskaičiuojama galutinė sąskaitos suma, tam tikru kartotiniu ar kad šis tarifas yra vartotojui svarbiausias prekių ar paslaugų kainos elementas, neturi įtakos atsakymui į pateiktą klausimą.

Dėl antrojo klausimo

44 Antruoju klausimu prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamentas Nr. 1103/97, konkrečiai jo 5 straipsnio pirmasis sakinys turi būti aiškinamas taip, kad jis draudžia apvalinti iki arčiausio cento kitas negu mokėtinas ar apskaičiuojamas sumas.

Teisingumo Teismui pateiktos pastabos

45 *O2* teigia, kad visos pinigų sumos yra mokėtinos ar apskaičiuojamos ir kad jos visos gali būti perskaičiavimo, o taip pat ir apvalinimo operacijų pagal Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmajame sakinyje apibrėžtą būdą objektu. Jeigu pinigų sumos nebūtų mokėtinos ir apskaičiuojamos, joms nebūtų taikomos Reglamente nurodytos apvalinimo taisyklės ir jos turėtų būti išreikštos tik buvusia nacionaline valiuta arba nurodant tikslų perskaičiavimo rezultatą, o tai prieštarautų greito perėjimo prie euro tikslui.

46 *O2* papildomai tvirtina, kad jei minutės kaina nėra laikoma mokėtina ar apskaičiuojama suma Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio antrojo sakinio prasme, ši nuostata turi būti aiškinama taip, kad ji nedraudžia apvalinti kitų sumų, pavyzdžiui, pagrindinėje byloje nagrinėjamos minutės kainos, iki arčiausio cento.

47 Komisija mano, jog dėl to, kad šioje nuostatoje nėra nuorodos į kitas pinigų sumas, negalima daryti išvados, jog ji formaliai draudžia apvalinti kitas sumas, nes draudimas turi būti išreikštas aiškiai, net jeigu Reglamentas yra pagrįstas principu, kad turi būti perskaičiuojama didžiausiu įmanomu tikslumu. Taigi 5 straipsnis reglamentuoja tik jame nurodytų sumų apvalinimą, nustatydamas mažiausią tikslumo lygį ir nesudarydamas kliūčių nacionalinei teisei siekti kitų sumų aukštesnio tikslumo lygio, remiantis tarpiniais skaičiavimais.

Teisingumo Teismo atsakymas

48 Kaip matyti iš atsakymo į pirmąjį klausimą, Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmajame sakinyje nustatyta apvalinimo taisyklė taikoma tik jame nurodytų pinigų sumų atžvilgiu. Kitos šio Reglamento nuostatos nenumato jokios apvalinimo taisyklės, susijusios su kitomis pinigų sumomis, tokiomis kaip prekių ir paslaugų vieneto tarifas arba tarpinės sumos, leidžiančios apskaičiuoti mokėtinas arba apskaičiuojamas pinigų sumas. Iš tiesų Reglamentas Nr. 1103/97, atsižvelgdamas į egzistuojančius vertės skirtumus tarp valstybių narių buvusių valiutų, negali vienodai nustatyti visoms eurą priėmusioms valstybėms narėms, koks turi būti šių tarifų ar tarpinių sumų apvalinimo operacijų tikslumo lygis.

49 Tačiau aplinkybė, kad pačiame Reglamente Nr. 1103/97 nėra nustatytas kitų pinigų sumų apvalinimo operacijų tikslumo lygis, nereiškia, kad šių operacijų atžvilgiu nėra taikomas šio Reglamento 3 straipsnyje įtvirtintas bendrasis sutarčių tęstinumo principas ir kad jos gali nesilaikyti šio Reglamento siekiamo perėjimo prie euro neutralumo tikslo.

50 Pirma, Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmajame sakinyje numatyta apvalinimo iki arčiausio cento taisyklė ir to paties straipsnio paskutiniame sakinyje numatyta ją papildanti tam tikrų sumų apvalinimo iki didesnio cento taisyklė yra nurodytos ūkio subjektams tik praktiniais sumetimais.

51 Šių dviejų taisyklių bendras padarinys yra santykinis prekių ir paslaugų vertės perskaičiavimo į eurą rezultato netikslumas, dėl kurio gali būti reikšmingai pakeičiamos sutartyje nurodytos kainos, ir todėl jis gali būti sutarčių tęstinumo ir perėjimo prie euro neutralumo reikalavimų pažeidimo priežastis. Iš to darytina išvada, kad kitų pinigų sumų, nei Reglamento Nr. 1103/97 5 straipsnio pirmajame sakinyje numatytos sumos apvalinimas iki šimtųjų dalių, visais atvejais negali atitikti šiose nuostatose nustatyto tikslumo reikalavimo, net darant prielaidą, kad tokia apvalinimo praktika nėra draudžiama pagal nacionalines nuostatas.

52 Antra, iš Reglamento Nr. 1103/97 vienuoliktosios konstatuojamosios dalies, kuri nurodo, kad šio Reglamento apvalinimo taisyklės „neturi jokios įtakos apvalinimui, susitarimams ar nacionalinėms nuostatoms, užtikrinančioms tikslesnius tarpinius apskaičiavimus", matyti, kad Reglamento autoriai nesuteikė nacionalinės valdžios institucijoms teisės, nustatant tarifams arba tarpinėms sumoms taikytinas apvalinimo taisykles, nukrypti nuo tęstinumo ir neutralumo reikalavimų.

53 Iš šių argumentų matyti, kad Reglamentas Nr. 1103/97 nors apskritai ir nedraudžia, kad kitos negu 5 straipsnio pirmajame sakinyje nurodytos sumos būtų apvalinamos iki arčiausio cento, reikia, kad šis apvalinimo metodas nedarytų įtakos ūkio subjektų, įskaitant vartotojus, sutartiniams įsipareigojimams ir kad tai neturėtų realių padarinių faktiškai mokėtinai kainai.

54 Kai mokėtina kaina yra gaunama atsižvelgiant į daugelį tarpinių skaičiavimų, šių prekių ir paslaugų vieneto tarifo arba sąskaitoje nurodytos kiekvienos tarpinės sumos apvalinimas iki arčiausio cento gali turėti realią įtaką vartotojų faktiškai mokamai kainai. Taigi jeigu tam tikros sutarties šalys dėl jos iš anksto nesusitarė, toks kainų pasikeitimas prieštarauja sutarčių tęstinumo principui ir perėjimo prie euro neutralumo tikslui, kuriuos siekia užtikrinti Reglamentas Nr. 1103/97.

55 Nacionalinis teismas, spręsdamas jam pateiktą ginčą, turi nustatyti, ar apvalinimo iki arčiausio cento taisyklės taikymas turi realių padarinių vartotojo mokėtinai sumai ir ar šios taisyklės taikymas pažeidžia šalių sutartinius įsipareigojimus.

56 Prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikęs teismas turi nustatyti, ar *O2* sprendimas apvalinti iki arčiausio cento visus tarifus turėjo realią įtaką kainoms ir ar dėl to buvo pažeisti šios įmonės sutartiniai įsipareigojimai jos klientų atžvilgiu.

57 Taigi į antrą klausimą reikia atsakyti taip: Reglamentas Nr. 1103/97 turi būti aiškinamas taip, jog jis nedraudžia apvalinti iki arčiausio cento kitų sumų negu mokėtinos ar apskaičiuojamos su sąlyga, kad ši apvalinimo praktika nepažeistų šio Reglamento 3 straipsnyje numatyto sutarčių tęstinumo principo ir Reglamento siekiamo perėjimo prie euro neutralumo tikslo, t. y. kad ši apvalinimo praktika nedarytų įtakos ūkio subjektų, įskaitant vartotojus, sutartiniams įsipareigojimams ir neturėtų realių padarinių faktiškai mokėtinai kainai.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

58 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Kitų asmenų, ne šalių, pateikusių Teisingumo Teismui savo pastabas, bylinėjimosi išlaidos nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. **Toks tarifas kaip pagrindinėje byloje nagrinėjama minutės kaina nėra mokėtina arba apskaičiuojama pinigų suma 1997 m. birželio 17 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1103/97 dėl tam tikrų nuostatų, susijusių su euro įvedimu, 5 straipsnio pirmojo sakinio prasme, todėl visais atvejais neturi būti apvalinama iki arčiausio cento. Tai, kad šis tarifas remiasi vieneto, kurio pagrindu apskaičiuojama galutinė sąskaitos suma, tam tikru kartotiniu ar kad šis tarifas yra vartotojui svarbiausias prekių ar paslaugų kainos elementas, neturi įtakos atsakymui į pateiktą klausimą.**

2. **Reglamentas Nr. 1103/97 turi būti aiškinamas taip: jis nedraudžia apvalinti iki arčiausio cento kitų nei mokėtinos ar apskaičiuojamos sumų su sąlyga, kad ši apvalinimo praktika nepažeistų šio Reglamento 3 straipsnyje numatyto sutarčių tęstinumo principo ir Reglamento siekiamo perėjimo prie euro neutralumo tikslo, t. y. kad ši apvalinimo praktika nedarytų įtakos ūkio subjektų, įskaitant vartotojus, sutartiniams įsipareigojimams ir neturėtų realių padarinių faktiškai mokėtinai kainai.**

Parašai.